

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetés helyben, vidéken:
1 óra 150 K | 1 óra 2 K
1 évre 18 K | 1 évre 24 K

Szerkesztő: ég és kiadóhivatal: Szent István-tér 1. Telefon 208.

Felolós szerkesztő: Hajós József.

Frigyelő.

Az egyik helyi lapban érdekes eszmecsere folyik.

Még mindig a januári közgyűlés közlélmzési számkája szúrja egyik-másik urnak a lábát. Az emberek azt gondolják, hogy már régen elfelejtették, pedig nem is hiszik, hogy mennyire foglalkoztatja az érdekelteket.

A városi konyha kénytelen volt 10 fillérral fölemelni az étel- adagok árát. Ez nem volna csoda. Azonban Vermes Mihálynak tetszett egy levelet írni Kovács Sándorhoz, hogy miért a szegény ember fizet újra és mennyivel szebb lett volna, ha a közlélmzési hivatal nem ad ezreszekben borralót, hanem a szegényeknek segít. Kovács Sándor erre meg- haragszik és nem arról ír, amit Vermes Mihály kérdez, hanem arról ír, amire senki nem gondol, hogy miért nem dolgozott a közlélmzési bizottságban Vermes dr. Kovács Sándor éppen olyan jól tudja, mint akárki más, hogy Vermes dr. mennyit dolgozott ingyen és bármintve a városnak (pl. a vízvezetéknel vagy a számvé- ségnél), azonban mégis máérol beszél, miként Bodóé, mitör a bor árát kérték tőle. Nem az a fontos, hogy a közlélmzési bizottságban mindenki benn legyen, akinek a közlélmzésről gondolatja van, hanem az, hogy akik ott benn vannak, jól ve- gyezzék dolgukat.

Hogy ne törjénék meg pl. az, hogy a szegény 30-40 koronával segélyezett szegény ácsorgó hadiasszonyok során huszából kinyarolt százezrekből ezeket dobnak ki az ablakon a Dunába.

Lám! Steiner Jákó, Steiner Géza és Vágó elvtárs is azt hitték, hogy ez helyes. Pedig nem helyes! Legalább a munkások szerint nem helyes, mert úgy kibuktatták a három jó urat a hatalomból, mintha soha ott sem lettek volna.

Ha Kovács Sándor ur meg- szavastatná a város közönségét a mely a város rézkrajcárjával érdekelve van a dologban, nem tudjuk, nem úgy járna e, mint a város elvtársai?!

Ne próbálja meg, mert — ni ismerjűt a hangulatot — rossz szul jár.

— Sétahangverseny lesz vasár- nap délután 5-7 óráig a várme- gyeház nagytermében levő háborús képkállitáson. A képkállitás iránt állandóan nagy az érdeklődés s már eddig is számos mű került megvételre.

A Balatonvidéki Villamos Rt.

A decemberi városi közgyű- lésem, a mikor a villamvilágítás megváltásáról volt szó, kértem a közgyűlést, hogy a Balaton- vidéki villamossági vállalatot is vegyék bele a megváltási ter- vezetbe. Akkor még kevés adat állott rendelkezésünkre. A rész- ványiársaság a legutóbbi na- pokban közölte a részletes ter- vezetét, nagyjában az újadatok is szólltak már róla s talán a közönség egy részét is érde- kelni fogja ez a nagyszerű és nagy-horderejű intézmény, a mely Fejér Veszprém és Zala- megyék életében korszakalotó változást van hivatva előidézni.

Arról van szó, hogy Ajkán, Veszprémmegeében létesítene- nek egy nagy villanyvilágítási központot, a mely körülbelül 100 kilométernyi távolságban villanyvilágítással látná el a községeket, hajtaná a Balaton körüli építendő villamos vasu- tat és villamos áramot szolgál- tatna a körletben levő ipari művekhez. Vagyis, hogy nyá- ron a cséplőgépeket, télen a szecskavágót, reparatívót, a mal- mokat egyszerű kis villamos motorokkal hajtánák a mellett, hogy a legközelebbi falusi kis há- ban is ragyogó villamos kör- ták szolgálnának a világosságot. Mindenképp szivesen bevezetné- nek, már akár mennyire kerülne is, minden bizonyos! Fevesebbe kerülne mint a rozsogya és vesztélmés petróleumvilágítás.

A tervezet szerint belevonnák a Balaton mellett levő összes községeket, hozzátartozna Mar- cili, Szilváshalas, Szentgál, Veszprém, Berhid, Balaton- tóknajár (tulán még Füle is, Pölgördi és Szébadhatyán. In- nen egy ugrás már Székesfe- hérvár, a melyet a kibocsátott tervezet szerint nem vettek ugyan be a számításba, azon- ban mindent megmozgatnak, hogy a nagyszerű tervezetbe Székesfehérvár összes világítási és ipari üzemeivel együtt bele- kapcsolódjék.

Az eszme részben már meg- valósult, a mennyiben Aszófón Tihany mellett volt már egy villamos telp a háboru előtt is. Két, összesen 1800 kérés- gép látta el Aszófót, Balaton- füredet, Árasót, azután a Bala- tonon keresztülvezetett vezeték szolgáltatta az áramot Sántód, Zamárdi, Tóköz, Siefók, Bföld- vár, Szárszó, Szemes, Laha, Boglár, Bálalep stb. község- nek. Az üzlet kifizette magát, noha csak a fejlődés kezdetén volt s bekapcsolások ezután következtek volna a Balaton

egész környékére, hiszen 1917. végéig csak 900 fogyasztó volt a vezetékhez kapcsolva, többet a háboru alatt nem vehettek föl.

Az új tervezet szerint a vil- lamgyári körpont nem Akso- fón volna, hanem Ajkán, lenn a közsémbányában. Ez magában véve óriási megtakarítást je- lentene, a mennyiben a szentel nem kellene még csak a bányá- ból sem föszállítani, nem kel- lene vasútra rakni, kiteve a szállítási nehézségek és költse- geinek, hanem ott lenn a bányában változna át a fekete szén ragyogó villammá és kábe- len elvezetve Árasztáná szét fényt három vármegye népé- bez. Természetes, hogy ez a nagyszerű megtakarítás a vil- lamfogyasztó közönség számlá- jának javára esnék. Székesfe- hérvár város pl. naponként 3-4 vaggon szén szállítási költ- végét takarítaná meg, a mivel szemben csak az egyszer föl- szerelt kábel költségei terhel- nének bennünket.

Az összes nagyfeszültségű vezetékeket vasbeton oszlopok- ban vezetnék, a falukba pedig impregnált faszlopokon. A Balatonon keresztüli vaspáncél- kábel fektetésének le. A terve- zet csak 6000 áramfogyasztót vett még fel, a mely szám nor- mális viszonyok között roha- mosan emelkednék. Hiszen pl. Tab, Kapod, Iszakszentgyörgy, Sárszentmihály, Nagyfagy- szén- tén kérték, hogy belevonassanak s a vállalat örömmel fel- meg kívánságunknak, ha megfelelő száma bekapcsolásra számíthat- nánk.

A mostani tervezetet kifeje- lesztésének költségei 3 millió koronában vannak előirányozva. A pénz a bantói részéről már biztosítva van. Az első 4 évben 35 kamatot hozna. Ha Kesz- tőhely és Tapolca hozzájárulnának a bekapcsolódáshoz, 875 száza- lék lenne a befektetett tőke kamata, ha Veszprém is csatlá- kozik, még kedvezőbb lesz a számítás. Ha pedig Székesfe- hérvár is hozzájárul, a vállalat jövedelmessége már az első évektől teljes reményt nyújt a biztos existenciához.

Ez idő szerint tehát nekünk az leh t a vezető eszmének, hogy Székesfehérvár is részt vegyen ebben a villamos világításban, mert ha mi csatlákozunk, a vállalat egy nagy fogyasztó kontingenst nyer, üzemi költ- ségei jobban megoszolnak s jövedelmessége aránytalanul nagyobb lesz.

Bikkel Ferenc.

Steiner Jákó dr. bukása.

Lapunk olvasóinak valószínű- leg nem került ki a figyelmet az a hírünk, amely a szociál- demokrata párt legutóbbi tisztá- viselő választásáról számolt be. Azon az ülésen nem kevesebb történt, mint az, hogy Steiner Jákó dr. a szociáldemokrata párt nagytehetségű és nagyha- talmu vezéré, elnökét kibaktat- ták az elnöki székből. Vele együtt kibuktatták Steiner Gé- zát, a munkásbiztosító szoros javadalmu és korlátlan hatalmu igazgatóját és végül Vágó Jó- zsefet, aki szintén a párt fennforgó nagyura volt. Az őss elfüggesztett városi vilá- goss. A párt nem hajlandó miadent megenni, amit a nagytehetségű pártvezérek összekötölyasztanak. Ugyanis a szociáldemokrata párt Steiner Jákó dr., Steiner Gézát és Vágó Józsefet bevá- lasztotta a közlélmzési bi- zottságba azért, hogy ott a munkások érdekeit védelme- zék. A pártvezér urak ezt a nemes küldetést arra hasz- nálták fel, hogy a legutóbbi közgyűléssel súlyos ezreszek szavastatták meg egyes városi tisztviselőknél. A pártvezér urak természetesen azt hitték, hogy ők annyira hatalmasak, hogy báca válamonytök föl- tétlenül elfogadják a tisztviselő- kal. Az alattalok azonban méltóztatták más gondolat és a jószívű urakat egyszerűen kibuktatták a pártvezérségtől. Nagy baj az, ha a háboruban egyes nagy urak csak a maguk eszméiket gondolkoznak és nem tudják elképzelni, hogy ott lenn a nyúltság, rugó igazságnak mi- fáj.

HIREK

— Vöröskeresztes kiáltványok.

Ferenc Saluator főherceg, a Vöröskereszt egylet védnöke a háboru alatt a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemei elismeré- séül Grünfeld Gyula fővezérséi, Klug Zoltán százados és dr. Szemző Sámuel népi főorvos a Vöröskereszt hadiékítményes II. oszt. díszlevellyel tüntette ki.

— A Hadsegélyző Bizottság

csütörtökön délután 5 órakor re- ades heil ülést tartotta Szűcs Je- nőné elnökléte alatt. A bizottság több száz korona rendkívüli segély szavastott meg és cipőket utalt ki a meztelábos gyermekeknek.

— **A közelelmezési bizottság ülése.** Csütörtökön délután 5 óra-
kor tartott ülést a közelelmezési
bizottság. Bemutatták az 1917.
évről szóló mérleget és zárszá-
madást; felhíváságra Havas
Géza, Pollák Henrik és Pethő
Miksa bizottsági tagokat küldték
ki. A zárszámadás és a mérleg
még a február havi közgyűlés elé-
kerül bemutatásra, ahonnan a
városi számvizsgáló bizottságnak
fogják átutalni. A Vermes Holly
féle fellebbezéssel nem foglalkoz-
tak.

— **Határozás.** Benkő György
ny. d. v. mozdonyvezető folyó hó
20-án elhunyt 73 éves korában.
Temetése tegnap d. u. volt a
Zrínyi utca 31. sz. gyászházban.

— **Az országgyűlési képviselői
választók** 1919. évi névjegyzéké-
nek összeállítására az összeíró
küldöttségek március 1—20 ig
fognak működni.

— **A népszövetségi csoportve-
zetőknek figyelmébe.** Az idei
második füzet is megérkezett.
Atvétel a szemináriumban, vasár-
nap d. e. fél 11 órakor. Kérjük
a csoportvezetőket, hogy szíves-
kedjenek a füzeteket elvinni s
mielőbb kiosztani, a tagsági
díjakat pedig bevezetni s beszo-
lásként. Az újonnan belépő tagok
megkapják ajándékként az 1918-évi
naplót, amely maga is 2 kor-
érelket képvisel.

— **Tíz Vértessacsán.** Szerdán,
f. hó 20-án Vértessacsán a plebá-
nán ismeretlen okokból tíz
pítőt ki, mely a plebián összes
meléképületeit elpusztította. A
tűzet másfél óra alatt lokalizáltak.
Az épületek biztosítva voltak. Az
Államot és a szomszédos kaza
lokat sikerült megmenteni. A
tűzet valószínű, hogy az épületek
alatt elvonuló vonat mozdonyának
szikrája okozta.

— **Megjelent „A Sajtó“ febru-
ári száma,** tele sok érdekes köz-
leménnyel. Különösen érdemes
elolvasni Kiss Sándor szarvasi
tanár tanulmányának ismeretlenségét,
melynek címe: „Magyar fajvéde-
lem és a sajtó“. A zsidó sajtó
jármban nyugodt magyar intellige-
ncia minden egyes tagjának
figyelmébe ajánljuk *„A Sajtó“*
februári számát. Ara 8. f. kapható
Horváth-Rónainénél, a Vadász
tróvítában és Mikó nővéreknél.

— **A porosz konzervatívok
leszavazták az egyenlő választó-
jogot.** A porosz képviselőház
választójogi bizottsága most tár-
gyalja részleteiben az általános
egyenlő választójogról szóló tör-
vényjavaslatot. A javaslat harmadik
szakaszát, amely az egyenlő vá-
lasztójog behozataláról intézkedik,
elvetették s helyette 20 szóval
10 ellenében elfogadják a konz-
ervatívok indítványát, amely a
plurális választójogot követeli. A
politikai körök most nagy érde-
klődéssel várják, hogy ezzel szem-
ben a kormány milyen álláspontot
foglalt el. A konzervatív javaslat a
következőleg hangzik: Minden
választónak van egy alapszava-
za. Ehhez járul egy-egy
pótszavazat az életkor, a felnőtt
gyermek száma, a vagyon, a
jövetelem, az önálló kereseti
tevékenység és az iskolai kép-
zettség alapján.

— **Adomány.** Lakath János
Berhidárol (Veszprémmegye) 100
koronát küldött a dr. Prohászka
Oskár háziárvaháza.

A németek előnyomultak Oroszországban.

Elfoglalták Lealyt, Pernigot, Lemsalt, Wendent és bevonultak
Minszbe. Linsingen hadseregük megszállta Rovnót és óriás szá-
kányt ejtett. 1. tábornok, 425 tiszt, 92000 főnyi legénység foglyul
esett. 1393 löveg, 123 géppuska, rengeteg hadijárma, vonatok,
ételmezser és hadianyag a zsákmány.

Az orosz kormány irásban is megküldte békeajánlatát.

Az orosz népbiztosok kormánya hír szerint már eleget tett annak
a felszólításunknak, hogy békeajánlatát irásban ismételje meg. Az
erről szóló irás már eljutott a német vonalakra. Ez egyúttal azt a
hírt is megdönti, amely néhány nap óta keringett Trocki és Lenin
kormányának bukásáról.

— **Az ellátatlanok burgonyája.**
A burgonyarekiválás tudvalevően
nem hozta meg a kiánt eredményt
és így újabb akcióit indítottak a
netalan fölösleges burgonyakészí-
tek beszoállítására nézve. Az
újabb rekiválás és az újabb zak-
latás, úgy látszik mégis járt vala-
milyen eredménnyel, mert azt közlik
vélünk, hogy néhány vármegyében
találtak valamelyes, fölösleges bur-
gonyát. Kérdés, hogy e megyékben
miből fognak táplálkozni az em-
berek. Az igaz, most már boldog
lesz a magyar s az ellátatlanok
tömege az országban majd jóllak-
nak az élelmezési biztosoktól. Eze-
ket a nagyüzetést urakat majd
mindenütt üres zsákokkal és kosa-
raktal és üres gyomorral fogadják
majd az emberek s várni fogják,
hogy töltsék meg élelemmel.

— **A pérfvári megélhetési
vizonyok.** Oroszország gazda-
sági életének egyre fokozódó
bomladozása különösen a nagy-
városokban rendkívül megnehezíti
tette a megélhetési viszonyokat.
Igy most Pétervároli egy pár fér-
fiéért mintegy 600 rubel, női ci-
pőért 800 rubelt fizetnek, míg
egy utcai öltözet 2000 rubellel
kerül. E fantasztikus árak mellett
a napi negyven rubelnyi, csekély-
nek éppen nem mondható mun-
táber is elégtelennek látszik. A
 napi élet szükségleteit párhur-
szamosan alakul a helyi viszo-
nyokban általában, állandóan
emelkedő irányzatot követ az ár-
alakulás. Jobb szállóban 60—100
rubel egy szoba, egy autó, vagy
kocsi legalacsonyabb fuvardíja 20
rubel és egy füveg borért 40—50
rubellel jeleznek az árlapon.

— **Vásas egy „Nyilvános
Interpellációra.** A Székesfehé-
vár és Vidéke“ ben olvassuk:
Dr. Vermes Mihály ur, ki tudom-
sásom szerint városi bizottsági
tag, a városi konyhánál egyelőre
csak tervbe vett, adagonként 10
fülleres áremeléssel kapcsolatban
„nyilvános interpelláció“ szokat-
lan formájában azt a kérdést
intézi hozzám, miért járultam
hozzá a közlelmezési bizottság
ilyen irányú határozatához, hiszen
a városi tisztviselőknak adandó
„borravalóból“ kikerülne az ár-
emeléslől válható különbözet. Az
interpellációra, mint szintén városi
biz. tag, ki mint tíz tanácsos a
városi konyha vezetője vagyok s
ilyen minőségben minden egyéb
hivatalos funkciómot is magától
értetődik, teljesen díjlanul vég-
zem, a legközelebbi közgyűlésen
részletesen felelni fogok. Itt csu-
pan ördömöknek óhajtok kifeje-
síteni, hogy dr. Vermes Mihály
ur városi bizottsági tag, tíz fő
ügyszeg a háboru negyedik eszlen
dejeének a végén, tehát kissé ké-
sőbb, de végre mégis felfedezte
magában a szegények, a támoga-
tásra szoruló k sorsa iránt való

melegben dobogó szivet — s meg-
védi őket szegényeket — velem
szemben s azokkal szemben, kik
e nehéz időkben az általa eddig
meg nem sejtett, még kevésbé
látott tengernyi nehézségek és
hajok csökkeméseért gyarló tehet-
ségünkhöz képesi valami csekélyet
mégis csak tehettünk. Hogy most
szívet megtalálta, örömmel üdvöz-
löm, mint a háborus nyomoru-
ságból még ki nem kezdett új
munkatársat — miről remélem a
törvényhatósági közgyűlésen még
szó esik. Kovács A. Sándor v.b.t.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mind-
azoknak, kik felejtették. Teruska
leányunk elhunytával bennünkét
ért mély fájdalomban részvétél
kel megvigasztaltak, a tavatatra
virágot helyeztek, vagy a teme-
tesen meg jelentek, ezuton mon-
dunk hálás köszönetet Svertecsky
József és családja.

**AZ ADRIA gőzmosoda 10
nap alatt tisztít ing, gallér
és kézelőket. Lakatos-utca
1. szám alatt.**

— **Szaplő, májfoltt pörésítés
arcúszálatlanság ápolására biztos
hatású szer a „Korona tejkrem“
(ezelőtt Crème de Laktine), mely
pánszeri használat után az arci
báronysimává és hűbőhérré teszi.
Egy kis léleg 1-50 K. Nagytégely
8 K. Kapható Szűcs Róbert gyogy-
szeriárában.**

**Köhögés ellen kitanódon bevált
házi szer a Sörk pasztilla. Egy
doboz ára 1 korona. Kapható
Szűcs Róbert Károly királyi téri
gyogyi szeriárában.**

APRÓHÍRÜZETÉSEK
Aprított tűzifa nagyban és
kicsinyben kapható József-
utca 30. sz. tűzifatelepen.
Rendelések felvétetnek Hahn-
Jakab irodájában is.

Önkéntesi köpeny és egy önk-
kéntesi öltöny eladó. Gyógy u. 3.

Két teljesen új angli plümm
huzattal eladó. Tudakozódni a
kiadóhivatalban.

Szeder-utca 14. számú ház
szabadkézből eladó.

Egy műnemesü felvétetnek Ko-
vács Imre fúszterüzletében Simot-
utca 41.

Takarmányrépa 50 mm. eladó.
Stéchenyi utca 34. sz. alatt.

Olaj-utca 20. sz. ház szabad-
kézből eladó. Tudakozódni ugyan-
ott lehet.

Munkafelügyelőnőnek keresek
plebániára vallásos, szerény női.
Cím a kiadóhivatalban.

Masamód kisasszony felvétetnek
Knazovitzky divatruházában.

Két fozan életű, megbizható
előmunkást keres — magas fi-
zelésre — a Székesfehérvári Köz-
ponti Szeszifőző Szövetkezet. Rok-
kanti katonákat is felvesszünk. A
jelentkezőket a szövetkezet szesz-
gyárának (városi Sőtér épület)
felügyelője veszi fel.

A Székesfehérvári Szeszifőző
Szövetkezet 100 hl szeszállí-
tásra alkalmas hordót keres.

A gázgyárban napszámosok
havi 210 korona fizetéssel felvé-
tend.

Önkéntes árverés.

Papp József és társai közös
tulajdonát képező nagytu 3-ik
és nagytu 2-ik dűlőben fekvő
két buzaöld, valamint a hoz-
szusétatéri dűlőben fekvő egy
rét folyó 1918. évi március
hó 2-án irodámban (Szógyeny-
ház I. emelet) megtartandó
árverésen eladatik.

Dr. Kisteleki Károly
ügyvéd.

Önkéntes árverés.

A székesfehérvári 5382 sz.
tkui betétben A. I. 1-2 sor-
szám alatt felvett Wagner Ist-
ván budapesti lakos tulajdonát
képező 4 oktályos beültelt
szőlő és 435 számú pészáz
a hozzátartozó felszerelésekkel
együtt 1918. évi február hó
24-én (vásárnap) d. e. 10
órákor irodámban (Szógyeny-
ház I. em) önkéntes árverésen
el fog adatni.

Érdeklődők nálam a hivata-
los órák alatt felvilágosítást
nyerhetnek.

Dr. Kisteleki Károly
ügyvéd.

Mánia-színház

Szombaton és vasárnap
február hó 23-án és 24-én:

HENNY PORTEN
legszebb vigjátéka I
Házasság unalomból.
Kiegészítő műsor.
Előadások fél 7 és fél 9 órákor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor.

Elpólló-színház.

Péntek, szombat, vasárnap,
február 22, 23 és 24-én:

A tűzproba.
Főuri dráma 3 felvonásban.
Főszereplők Matyasovszky I.
Péchy E. Torday, Vándory.
Kiegészítő műsor.
Előadások 6 és fél 9 órákor.
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor.
Rendes helyárak.